Yne 5 mongo.

Bykli oronuudiin proletaarnuud negedegtii!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

1936 onii DEKAABRIIN 2-iin ƟDƟR
№ 276 (2009)
ULAAN-YDE KOTO ● 13-daki ŽILEE GARNA

BYKEKOLBOONII KOMUNIIS (bolşoviig) PAARTIIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOZIIN KOMITEED, BMASSR-iin TƟBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROFSOVEEDIIN ƟDƟR BYRIIN OORGON.

REDAAGCIIN TELEFUONUUD:
Kariuucalgata redaagtoriin . . . . . 8—44
Kariuucalgata sekretaariin . . . . . 8—[illegible]
Kadee asaliin kelteeriin . . . .

Gyrenii udkatai jike kariuucalgatai kedelmeri

Yseg biçeggyigi usadkaka jabadal—çukaliin çukala gyrenii kereg mən. Yseg biçeggyigi usadkaka ba yseg biçeg baga medeke zonuudiigi gyiced biçegtei bologoko kedelməriiin tələə ganca le likvidaatornuud kariuucaka bişe, karin kolkooziin kətəlbəriləgçed, somon toskonii soveeduudiin tyryylegçener, aimaguudiin gegeereliin tasaguudiigi erkilegçed kariuucaka josotoi. Aimaguudiin paartiiin komiteeduud ba gyicedkeke komiteeduud, yseg biçeggyigi usadkaka kedəlməridə onco kətəlbəri əkə ba cag yrgelze kinaza baika ujalgatai.

Urdani nelenkii deeree yseg biçeggyi baisan baidaltajaa zişeeleze yzeke boloosaa manai Buriaadmongol respyyblike ene talaar nelieed jike amzalta oloson baina. Bykii eregtei emegtei aradzonii 70 g a r a n proceentni yseg biçeg medeke boloo! Gebeç, aradzonii 30 proc şakuuni yseg biçeg əşəə medekegyi baina şuu. Oiriin cagaa yrgelze deere yseg biçeg medeke boloko zorigo manai urda tabiaatai. Nojaab riiin 15-nii yjeer respyyblike dotor yseg biçeg medekegyi ajaar 43300 garan kyyn toologdozo baika jym.

Yseg biçeggyigi usadkaka kedəlməri mənəə kaa kaana gyi ugaa ərgənəər jabuulagdaza baika josotoi aad, ynendee jike muu jabana. Nom yzeke tələb yjemnai əbəl geeçe. Imagta əbəliin cagta bykii kyçe ba ankaralaa nomiin yzelgede kanduulaka joso toibdi. Kedii tiime boloboç, zarima olon gazarnuudta yseg biçeggyi zonuudiigi surgaka kedəlməri mənəə kyreter josoçolon emkidkegdeedyi (Zagarai, Tynken, Bargazan, Aga, Tarbagatai g. m. Kolkooziin klyybyyd, ulaan bulanguud kereglegdekegy demii kooson baidag; suraçaliin keregselnyyd: nom deter, karandaaşa caarsan, san bar ygei; likvidaatornuud jike dutamag, niuur deereki likvidaatornuud oroldolgoko çelee gargaza nomiin yzelgiig emkidkedeggyi ba tedenii kedəlməriiigi kinaka, tedenee erilte keke, tedeniigi kedəlyyleke kyyn baikagyi. Somon somonuudta izbaaçanai bii neretei boloboç tedeneriin zarimani jamarbaa azalgyi calin kələsə abça gyrenii zəəri demii ideed le kebtedeg. Iime zigsyyritei baidal aimaguudiin gegeereliin tasaguudiin, niutagiin paarti soveediin ba komsomooliin organizaacanuudiin, kolkooziin kətəlbəriləgçediin niuur deere yzegdeze baidagani tesekeer bişe

Kiaagtiin aimagiin Kudariin somon dotor mənəə yseg biçeg medekegyi 563 kyyn, yseg biçeg baga medeke 168 kyyn toologdozo baikadani, olon kolkoozuudaar na satanii surguuli e m k i d kegdeegyi. T i i k e d e n i tere somonii i z b a a ç a ba somonii paartoorg nək Sagaancariiev yseg juuç kekegyi, sanaa amarkan somonii təbtə kebtedeg baina. Ene uçariigi, paartiiin aikomoos ekileed kolkoozuudiin pravleeni kyreter yseg biçeg gyigi usadkaka keregiigi keregseeze toogoogyi gekees bişe ondoogoor jaaza cegneltei be. Iime barimtanuudiigi tooloko boloosaa gazar ga zarta olon baika. Ulaan-Ydiin gegeereliin tasag goorod soo kedii kyyn yseg biçeg medekegyi baisaniigi mənəə kyreter oloodyi suuna. Agiin aimagiin gegeereliin tasag kədəəgyyr nasatanii surguulinuudiigi emkidkekees baitagai aimagiingaa təb deere baisan yseg biçeg medekegyi zoniigoo medee saja «kuriaaza jabana».

Iime baidalaaraa caaşaa negeç konog əngərgəzə boloşogyi. Yseg biçeggyigi usad kaka kedəlməriiin tələə kariuucaka niuurnuud ba organizaacanuud paarti ba zasagiin eriltiin josoor kedəlməriəə jabuulakaar boloo. Izbaaçanariin azalgyi baidagiigi boliuulaka. Likvidaatornuudta metodiis kətəlbəri əkə. Surguuliiin bagşanar ene keregte idebkitei kabaadalcaka josotoi. 1937 onii janvaarida BMASSR-iin gegeereliin Arkomaad sojol gegeereliin kedəlməriçediin respyyblikiin kural zarlaba. Ene bolotor jikeken kedəlməri keke bykii arga sambaa manaida bii.

SOVEEDUUDIIN BYKEKOLBOONII ONCOJAARALTAI VIII KURAL

ƟDƟRIIN TEMDEGLEL

Nojaabriiin 28-nii egleenii zasedaani. Soveeduudiin Kural deere SSSR-iin Konstituuciin proeckt tuşaa nək. *Staalinii* kelesen iledkeliigi daguulan yge kelelge gurbadaki ədərəə yrgelzeleze baina.

—Revoliuuciin urda Tadzikstaan bol azalçan aradta kaşalantai zobolontoi, uidkartai karankii oron baisan. Aguu jike proletaariiin revoliuuca Tadzikstaanii zoltoi talaantai arad zoniigi kaşalan zobolonoosoni gargaa. Mənəə respyyblike dotor sociaaliis baiguulalgiin amzalta ton jike boloo. Eneniigi gancakan 1936 onii biydzeediin 300 milioon təkərig bolosoni gereçeleze əgənə. 10 ziliin caadtei biydzeednai zəbkən 6,5 milioon baisan — geze Tadzikstaarii Arkomsoveediin ba SSSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin tyryylegçe nək. *A. P. Rakimbaajev* yge soogoo temdeglebe.

Udaani Kedəlməriçən Tariaaçanii Ulaan Aarmiiin usan ceregiin kycenii naçaalnig, flootiin negedygeer raangiin flaagman nək. *V. M. Orloov*, Azerbajdzaanii SSR-iin Arkomsoveediin tyryylegçe nək. *Ysejn Rakmaanov*, Ykraiiniin Komuniis bolşeviig paartiiin CK-iin sekretaar nək. S. V. *Kosioor*, Minskiin «Ogtiaabri» geze ojodoliin zavoodiin oordento stakaanovça, ekener nək. *Kiseili, maşiniist — Bogdaanov*, Tataariin ASSR-iin Arkomsoveediin tyryylegçe nək. *Abraamov*, Bykekolboonii profsojuuznuudiin Ceentr Soveediin sekretaar nək. *Vejnberg* gegçed yge keleed egleenii zasedaani kaagdaba.

Nojaabriiin 28-nii ydeşiin zasedaani

Nojaabriiin 28-nii ydeşiin zasedaaniiigi nək. *Syliimov* neebe.

Preziidiymde nəked: *Moolotov, Kaliinin, Kaganooviç, Voroşiilov, Ordzonikiidze, Kosioor, Andreijev, Mikojaan, Çybaari, Zdaanov, Petroovskij, Liyybçenko, Kryşçoov, Çerviakoov, Bliyyker, Atabaajev, Şveirnik* ba busad jireze suuna. Kazuu taliin loozuudiigi diplomaatiii koorpysiin geşyyd ezelezə suuba. Mən soveediin ba kariin gezeetanuudiin kedəlməriçəd əəsədiingəə loozon nuudiigi ezelebe.

Armeeniiin Arkomsoveediin tyryylegçe nək. *Gylojaanii* ekileze yge kelesenii udaa SSSR-iin gadaada keregiin Arkom nək. *M. M. Litviinov* nergime aplodismeenteer ugtuulan garça, delgerengiigeer yge kelene. Zaal soo: «Soveediin eb nairamdaliin poliitika mandatugai!», «Eb nairamdaliin tugiigi bariza jabagça nək. *Litviinov* mandatugai!» geze kaşkaraldana.

Nək. Litviinov Ispaaniiin aradzonii geroiig temecel tukai kelekedeni. Ispaaniiin aradzondo zoriuulasan nergime ovaaca ba diplomaadiin loozodo suusan Ispaaniiin ilçen *Marseliino Paskyaagi* amarçalaan bolono.

Soveed Kolboonii aikabtar beki boloson tukai ba terenii ilagdaşagyi Ulaan Aarmi ba Ulaan Floot tukai nək. Litviinoviin kelekedeni «uraa» kaşkaraldaan „Ulaan aarmi, Ulaan Flood mandatugai!», «Nək. Voroşiilov mandatugai!» gesen uriaa, nəkər Staalinda zoriuulagdasan «Uraa» kaşkaraldaan jike udaan bolono.

Udaani, SSSR-iin Akadeemi Naukiin viice—prezideent—akadeemig *V. L. Komaarov*, Azoovoçernomooriiin kizaariin Gyicedkeke Komiteediin tyryylegçe nək. *Laarin*, Jaroslaavliiin moziin ekener kolkooznig nək. *Smyyrova* gegçed yge keleed, ydeşiin zasedaani kaagdaba.

Nojaabriiin 29-nii egleegyyriin zasedaani

Nojaabriiin 29-nii egleenii zasedaaniiigi nəkər *Rakimbaajev* neebe. Kaliininii moziin Gyicedkeke Komiteediin tyryylegçe nəkər *Ivanoov* tyryyleze yge kelebe.

Udaani BMASSR-iin Aradiin Komisaarnariin soveediin tyryylegçe nək. *Dorziijev* yge kelekedee, respyyblikiingee kolkooziin baiguulamziin kegzəltə, kylityyriin ba azabaidaliin talaar nelieed deeşeleze baisan tukai togtozo kelesen baina.

BK(b) P-iin Leeningraadiin mozkomiin sekretaar nək. *Zdaanov* nergime çanga ovaaca ba «uraa» kaşkaraldalgaar ugtuulan garça delgerengii yge kelebe.

Ulaan Aarmiiin agaariin ceregiin kycenii naçaalnigiigi orologço komkoor nək. *Kriipin*, Tyyliin depoogiin oordento maşiniit nək. Ognjoov nəked: *Strameentov, K. Petroov, Kizniaak, Mikiteenko* gegçed yge keleed egleeni zasedaani kaagdaba.

Nojaabriiin 29-nii ydeşiin zasedaani

Nojaabriiin 29-nii ydeşiin zasedaaniiigi nək. *Çerviakoov* neesen baina. Ende uran zokioolço *Alegsei Tolostoi* tyryyleze yge kelebe. Udaani SSSR-iin Arkomsoveediin tyryylegçe nək. *Moolotov*, nergime aplodismeent ba ovaacaar ugtuulan garça delgerengii sonor yge kelebe. *Moolotoviin* yge kelesenii syyleer ydeşiin zasedaani kaagdaba.

ZURAG DEERE: Mongol rabfaagiin surgagça Stepaanoviin bələ. Şine kuuliiin josoor Stepaanoviin ekener gyrenees 2000 təkərigiin tusalamza ababa.

(ŞARAAPOVIIN FOTO).

[illegible]

ZURAG DEERE: Bargazanii aimagiin Bajangolin gyi-ced bişe dunda surguuli. Ene bol 1936 ondo brigdaza dyyresen, eneen dotor 3.0 suragçad suraza bain.

Ispaaniiin yimyyleeçediin joson busiin jabuulga yrgelzeleseer

Moskvaa, nojaabri 30. Kara dalain parokoodstvoos, TASS-iin abasan medeeger, „Çybaari" parokood (barigdasan tukaini TASS ec-g-ld-r medeecee) nojaabriiin 27 do 21 çaasta, Majoorka araliin Paalima geze byyktede kyrebe.

„Miinsk" ba „Dneeprostroi" parokooduudiin kapitaan guudaas dorodursagdasan radiograammanuudiigi Kara dalain parokoodstvo ababa. (TASS).

„MIINSK" PAROKOODIIN KAPITAANII RADIOGRAAMMA

„Nojaabriiin 26-da 16 çaas 40 minyytede Majoorka aral da baazatai yimyyleeçediin krejser ba esmiince kojor to barigdasan baigaab. Yimyyleeçediin oficeer zebseglesen nariaad abaad, syydne deerem jireze dokumeentiim şalgaza, egleegyyr bolgood Majoorka oçozo bolkot geze komaandada medeecee. Syydnees oçokodoo, maşiinaa seregeni ergiyylkegyi, raadioo keeglekegyi, zakiaa kylieeket geze zakirasan.

18 çaasta zorison zamaa yrgelzeleke zebşeel abaab.

Kapitaan Bejzas".

„DNEEPROSTROI" PAROKOODIIN KAPITAANII RADIOGRAAMMA

„Nojaabriiin 23-da 11 çaasta kolto kendeleeşiin 36 graadus, baruun utaaşiin 5 graadus 22 minyytede jabataraa yimyyleeçediin syydnede barigdaad, açaagiimnai şalgaa yzesen koinoni, 12 çaasta tabigdaab. Zorison zamaa yrgelzelekemni.

Kapitaan Jerşoov".

Gadaada kudaldaanii arkomaadiin TASS-ta medeecekeni, „Miinsk" parokood Germaaniin Rotterdaam goorodoos laalida zoriuulagdasan 7641 tonno çuluu nyyrese Neapolida buulgaka josotoi baigaa. „Dneeprostroi" parokood Gaambyyrgaas Iraan ulasta zoriuulagdasan 2660 toonn tranziit açaa teegeed latuum jireze jabasan baina.

(TASS)

IZAAR DOTOR

Myyekiin teeknikym

Erly goorodiin Dzerjiinskiin neremzete yylicede myyziin teeknikymiin gurban dakar geriin bariiga jirekeltees ekileke baina. Ene g proeegtiingaa jesoor 300 kynii suuritai, myyzekiin altai ba tusagaar kabineeudtai baika. Bariiga dani 100 milioon tekerig gargalagdaka.

* * *

1930ndo tebiin ba kizaariin koortnuudta 15 minga 79 kyyn kedelmeriçed ba al kaagçad amaraba. 1931ndo 3060 kyyn amarasanaigaa.

ISPAANIDAKI DAINII BAIDAL

Zasagiin ceregiin amzaltanuud

Loondon, nojaabri 29. Madriidaas abtasan medeegeer, ecegeldər Gvadalakaariin rajoondo zasagiin ceregyyd nelieed uragşaa dabkiba. Taako merenii zyyn bejiin Talaveeriin rajoondo zasagiin jabagan ceregyyd keden ataakanuudiigi şineer kebe. Karabançeeliiin rajoondo 14 taankiin tusalamzatai-gaar yimyyleeçediin ataaka kekedeni, respyyblikiinkid tereniigini cokiood, taban taankiigini abçaba. Madriidiin tələə gurban 7 konogto temeceed baikadaa, yimyyleeçediin baidal kojor 7 konogiin urdatei baisanaas muu boloo.

Zasagiin ceregyydiin Pinto ba Talaveeriin rajoondo negəə talaasa orozo baikadani, Madriidta oirotood baisan yimyyleeçediin zorilgo byri berketei boloo. Goorodoo tooriuulasan bekizyylgeni eder jireke byri beki beke bolozo baina geze Rejtriin korrespondeent biçene. Bekizyylege keke kedelmeride 6 batalioon tasalagdaa geze Madriidiigi arşalaka komiteediin ketelberilegçe generaal *Miaaka* medyylebe.

Madriidaas zyyn urda zasagiin ceregyyd yimyyleeçediin poziiciigi amzaltataigaar dobtolood, Toleedo goorodto oirotood jabana. Zasagiin artilleeri Talaveeriigi buudakadani, goorodiin kakad şakuuni şataçoo geze zasagaas yndeseleze garasan medee jabana gene. Zasagiin artilleeriiin Talaveera goorodiigi genete buudaza orokodoni, tendees yimyyleeçed cukarisan baina. Egeel tere yjedeni, yimyyleeçediin ezelesen rajoondo cemeren orood, Talaveerada oirotood baisan zasagiin 3 koloonno cereg Taako merenii kyyrge teselen sandargaba. Talaveerada cakilgaanşuugaar dobtolon orosoniigini zasagiin ceregiin jikeken amzaltatai opiraaca gelcene.

(TASS).

Itaaliiin tusalamza

Pariiz, nojaabri 29. (TASS). «Jumanitei» gazeetiin medeecekeni, Itaaliiin aviaaciin miniistr, Ispaaniiin faşiistnuudiin kariiin legioondo lioodçoguudiigi oloor elsyylekiigi ceregiin erke barigçadta cirkyliaar duradkalnuudiigi oruulana gene. Ederiin 500 liir (nege liir 7-8 mengeneer ten) kelesetei jum ka.

Zyyn Aafrikadaki, Itaaliiin ceregiin keden olon batalioonuud Sredizeem dalain poortnuudta cugluulagdaad, Ispaani jabuulakiini kylieeze baina gene. Soldaaduudiigi jere suusan zontoi uulzuulana niilyylenegyi ka.

Itaaliiin minonooc (syydne) Ispaaniiin yimyyleeçediin ezelesen rajoondo germaaniiin aviaaciin nege generaaliigi buulgaba gene.

Ceregiin ministeerstviin medeecel

Pariiz, nojaabri 29. (TASS). Ispaaniiin ceregiin ministeerstviin ecegelderiin medeecel soo kelekeni; «Tebiin froont ton namkarangi. Yimyyleeçediin ceregyyd, manai poziiciigi kaşaza dobtoloko çadalaar ulam byri baga bolozo baina. Manai artilleeri yimyyleeçediin poziiciigi boombodozo yrgelzeleseer».

Buudakaa arcaba

Pariiz, nojaabri 30. (TASS). «Juumanitei» gazeetiin Ispaaniaas medeecekeni, Seviilije goorodto yimyyleeçediin ceregiin nege vzvood soldaaduud jere suusan zonoos aarestalagdasan beleg kyynyydiigi buudan alaka gesen zakiraltiigi dyyrgekee arcaba.

Kartakeeniigi boombodobo

Valeensja, nojaabriiin 29. Nojaabriiin 26-da yimyyleeçediin samolioodood 3 çaasiin turşa soo Kartakeen goorodiigi boombodobo. Nege boombo goospitali deere unaza, geriini zarima kubiiigi sandargaba. Eneende olon ceregçyyd aluulasan ba şarkatasan baina. Men keden gernyyd şataba. Tereniigee svyleer yimyyleeçediin samolioouud Loos-Alikasereesiin ba Ribeeriin aerodroomuudiigi boombodokiigi sedebeç, zeniit buunuudta buuduulaad tergidebe.

(TASS).

OVIJEEDIIGI DOBTOLOBO

Bilibaao, nojaabriiin 29. Astuuriiin froontdo respyyblikiin ceregyyd, Ovijeedo goorodiigi erçemteigeer dobtolozo, nege kvartaaliigini ezelebe.

(TASS).

N. GALSAANOV

INAG NƟKƟR

(Duu)

Eke oronoim cecerl'gte
Iime saikanaar salbaragça,
Ider nasanaim cengelegte
Inag zeelekeneer sanagdagça
Azaldaç, zugaadaç ilgaagyi,
Aarmidaç, kaanaç eeregyi,
Namadaa kezeeç kairatai
Nasanaim yjiin neker jym!
Tyryy stakaanov azaldaa
Tyrgen şudarguu kedelegçe,
Cogtoi baidalaim zargalda
Cokom iraguu sanagdagça
Azaldaç, zugaadaç ilgaagyi,
Aarmidaç, kaanaç eeregyi,
Kododool inag kekiyyken
Komsomool yjiin neker jym!
Ulaan bulamiin naadanda
Uran, cuuriaagaar duulagça,
Ukaan zyrkeniim ojoorto
Urin ildamaar sanagdagça
Azaldaç, zugaadaç ilgaagyi,
Aarmidaç, kaanaç eeregyi,
Komsomool inag nekeree
Kododool durasan duulagçab!

Kambiida mordoo

Jaruuna. „Ulaan-Jaruuna" kolkooz altanii çirelgede 20 kyyniigi 60 morinoigoor gargaba. Edener aimagiin gyicedkomdo oroz, „alta çireke tesebee bulzorooseni urda dyyrgeke ba moridoo erkimeer abaza jabakabdi"— geze naiduulaad, bişe kolkooziin brigaadanuudiigi uriba. Edener altaniigaa çirelgede nojaabriiin 25 da garaa.

B. Dugariin.

Yylterte mal kudaldaza abababdi

SSSR-iin gadaada kudaldaanii Aradiin Komisariaadnol, sovkooz ba kolkoozuudiin maliin yylteriigi saizaruulakiin tulada, kiliin caanaas sain yylteriin mal kudaldaza ababa.

Men-e Aangliaas „Romnei maarş", „Lipkoolni", „Gempşiir", „Şivioot" g.m. ba bişeç erkim sain yylteriin kucanuud ba eme konid Leeningraadta acaragdaba. Basa Germaaniaas 1,384 prekoos yylteriin konid men Leeningraadta acaragdaba.

Enenees gadana Amieerika gyrende „Rambyljee", „Gempşiir", „Korideelli" ba bişeç yylteriin 1, 350 tologoigoos deeşe konid, angoor yylteriin jamaad abtaba.

Ene koni jamaad „Tifliis" geze parakoodto açagdaza, dekaabriin ekieer Novorosiisk goorod abaaçagdana.

Men Fraancaas aangliiin ceber çusata, araabiin ceber çusata, aangli—araabiin ba perşeroon yylternyydiin 18 tologoi aduun abtaba.

Beilgi gyrenees kende açaa çiredeg biabansoon baargliin ceber çusata yylternyydiin 6 aduusa acaraba. Ene 188 tologoi aduun soo Evroopa ba Ameerika deere erkimde toologdodog ba Fraanca ba Beilgi gyrenyydiin viistavkenyyd deere 1-dygeer şan abasan azarganuud, gyyd bii. Ede aduusad SSSR-iin tomo tomo morinii zavoodnud ba sovkoozuudta ilgeegdeke.

Kariuucalgata redaagtoriigi tyr orologço D. ARDIIIN.

Taa «Buriaadmongoliin Ynen» gazeetiigi zakiba uu? Kerbee zakiza abadag ygei baibal çamdaza zakika keregtei.

Gazeeta zakidaggyi paartiin, komsomooliin geşyyd ba kedelmeriçen kolkoozniguud baika josogyi.

Meneeder

Kinoo-teaatrta

„Kinoo Erdem"

„Ognii bolşooço goorodá"

(Duugardag)

Kinoo „progrees"

Troje s odnoj yliçi

(Duugardag

SONOSKOL

„Ynen" gazeetada biçedeg neked aal

Dariikan cagaa eesediingee todorkoi aadresuudiigi (pooştiin tasag, aimag, somon, kolkooz ba eeriin nere obog gyiced todoor) «YNEN» gazeetiin redaagcada ilegeegtii. Ziliin eces bolobo, tanai gonoraariin toocoo keke aad, aadresiitnai sain medekegyigees saataza bainabdi.

REDAAGCA.

Noomigargasan CEVEENII. Kinan şalgagça KORÇONZABIIN. Verstaalagça C. BATIIN. «B.-M. Praavda» ba «Ynenii» tipograafi. Ypolglavliit 370.